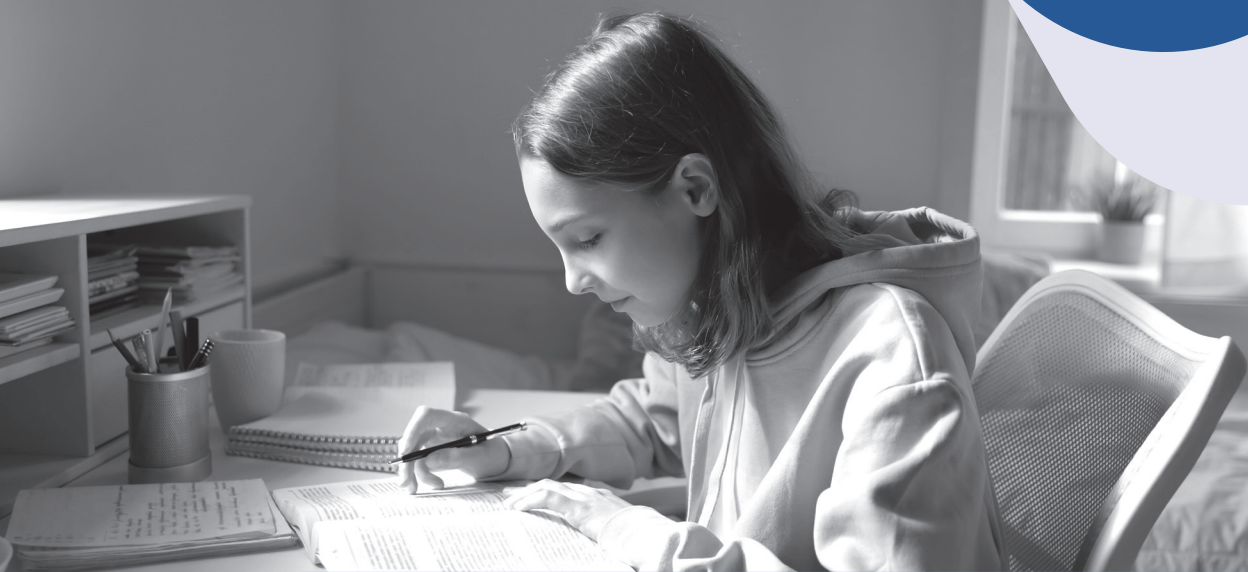

EVALUARE NAȚIONALĂ

CORINT
EDUCAȚIONAL

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

De la antrenament la performanță

Ediția a III-a revizuită și adăugită

Andreea Nistor • Ileana Popescu
Luminița Preda • Anca Șerban

Conform
modelelor
proapse de ME

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Și în clipa aceea plină de tresăriri și surprize, cu un început firav de melodie, cu respirații nehotărâte, mirate, dar atât de adânci și plăcute, în clipa aceea de gheață și foc, în care două mâini încercau să se caute printre schiuri, exact în clipa aceea se produse catastrofa. Omul de zăpadă, gigantul cu tichie* verde se prăbuși ca un nevolnic peste bancă, izbindu-i și aproape îngropându-i pe cei doi melancolici, dar și apropiindu-i până la atingerea frunților. Când izbutiră să se ridice din movila** de zăpadă, să-și elibereze trupurile și mai ales capetele, văzură în locul omului de zăpadă un omuleț viu, un băiat speriat, năucit, cu păr blond, acoperit ici-colo de platina zăpezii, și cu un nas cârn care aducea cu al... Nu mai avură timp să-și termine gândul sau să-și înceapă amintirea, pentru că băiatul din spatele băncii se lansă într-o goană nebună pe pârtia de coborâre.

— Extraordinar! se minună Atena. Tu nu crezi, ca și mine, că fugarul ăsta e... el? Fratele Mariei, Tic...

— Precis! sări Tiberiu, poate pentru a-i face plăcere fetei. Pun mâna-n foc că e Tic... Dar dacă e el aici, atunci sunt și ceilalți cireșari! Și noi care am luat totul drept o farsă!

— Ca și în seara trecută cu campionii... Își aminti Atena. Oare să fie și Victor, și Ursu, și Lucia?

— Precis! Hai după el! Fără să le spunem celorlalți! Formidabil, nu? Ne jucăm mai departe rolul de detectivi. Tu vrei?

Atena clătină veselă din cap. Amândoi se grăbeau să-și potrivească schiurile. Și parcă pentru a pecetlui secretul, își prinseră mâinile și merseră așa până la buza văii. Mogâldeața albastră se apropia vertiginos de forfota neagră de jos.

— Nu-l mai ajungem... se sperie Tiberiu, sau poate încerca o manevră abilă.

Atena îi strânse vârfulurile degetelor cu mâna caldă, apoi se lansă ca o nălucă în vale. Parcă voia să doboare toate recordurile de coborâre. Pe la jumătatea pârtiei, Tiberiu o ajunse. Zburau umăr la umăr. Mogâldeața albastră intrase în furnicarul de jos și poate că ar fi pierdut-o din ochi dacă nu ar fi zărit-o, vreme de

o clipă, oprindu-se lângă o altă siluetă albastră care se deosebea de cele din jur prin statură. De sus, silueta lângă care se oprise fugarul părea că le domină pe toate celelalte. Mogâldeța dispăruse. Parcă o înghițise pământul. Dar uriașul rămăsese. Și pe măsură ce schiorii detectivi se apropiau, gigantul își reducea proporțiile înfiorătoare, transformându-se într-un tânăr înalt și solid, așa cum mai erau și alții în furnicar***. Și lângă el se afla o fată blondă, cu părul scurt, tuns băiețește, sprintenă și îmbujorată.

Atena și Tiberiu își găsiseră un loc de pândă la vreo zece metri depărtare de prietenii dărâmătorului de statui, între doi bolovani care-și ascundeau deschizătura după ramurile unui brad. Spațiul de pândă fiind mic, se lipiseră unul de altul și urmăreau zgribuliți mișcările vlăjganului și ale fetei cu păr de aur, care parcă gravita în jurul lui.

Tiberiu prinse cu mâna brațul Atenei:

— Ai văzut? Și-au pus amândoi ochelari de soare...

— După ce s-au uitat în toate părțile... Mi-a fost teamă că ne vor descoperi... El e Ursu și ea e Lucia, nu?

— Ești foarte perspicace... nu scăpă prilejul unei laude Tiberiu. Ei sunt! Absolut sigur! Ursu și Lucia! Dă-mi mâna și hai să jurăm: să rămână numai secretul nostru... până ce hotărâm amândoi să le spunem și celorlalți.

Și pentru că Tiberiu se grăbi să-și scoată mânușa, Atena înțelese că trebuie să-l imite. Două mâini calde își schimbă fiori și tresăriri.

— Dacă se despart, spuse Atena, după ce-și recăpăta respirația cea obișnuită, eu mă duc după ea și tu după el...

— Formidabilă idee! se bucură Tiberiu și-i căută iute mâna pentru a i-o mai strânge o dată, băiețește. Eu mă iau după Ursu și tu după Lucia... și ne întâlnim... adică ne așteptăm unul pe altul la fiecare și *jumătate* în holișorul cu flori și draperii verzi de la etajul trei...

— Și dacă unul din noi e obligat să-și continue urmărirea, se însuflețî Atena, lasă un bilețel cu amănunte... și cu ce crede el... Între foile cactusului de lângă fereastră. Chiar lângă rădăcina cactusului, între foile care ating fereastra... Sunt două foi gemene care se despart pe la mijloc, eu le cunosc foarte bine. Numai tu să le ții minte. Da?

Tiberiu nu mai avu vreme să răspundă, pentru că îl văzu pe vlăjganul cu ochelari, care nu putea fi decât Ursu, îndreptându-se cu pași grăbiți spre adăpostul mascat dintre cei doi bolovani. Amândoi șoptiră în aceeași clipă:

— Să nu ne vadă fețele...

(Constantin Chiriță, *Cireșarii*)

* tichie – obiect de îmbrăcăminte, de forma unei calote sferice, care acoperă numai creștetul capului.

** movilă – mică ridicătură de pământ sau de pieter.

*** furnicar – ridicătură mică de pământ care adăpostește o colonie de furnici; mușuroi.

Textul 2

Schiul alpin este un sport de iarnă care constă în coborârea unor pante pe zăpadă, prin anumite puncte de trecere obligatorii, numite „porți”, cu schiuri având legături fixate pe călcâi. Schiatul a evoluat de la schiul fond, datorită dezvoltării infrastructurii echipamentelor de transport (teleferice) în stațiunile de munte.

Prin acestea schiorii erau duși până în vârful celor mai înalte pante, astfel încât bucuria coborârii pantelor lungi care altădată erau prea greu de urcat se putea face de mai multe ori. Acest sport este popular oriunde ninge sau există zăpadă combinată cu pante ale munților și infrastructură. Astfel pârtii de schii se găsesc în Europa, America de Nord, Japonia, dar nu numai acolo.[...]

Principala preocupare tehnică a schiorilor este cum să își mențină schiurile paralele, direcția de mers și viteza. Pentru un începător să întoarcă sau să oprească schiurile se folosește procedeul numit tehnic „plugul”, dar schiorii mai avansați folosesc alte metode mai avansate, rapide și mai elegante cum ar fi „cristianele”. Pentru a face o cristiană, schiorul trebuie să își rotească genunchii, dar în același timp să își mențină corpul într-o poziție în care fața să fie înaintea către vale, astfel încât numai genunchii și picioarele să se rotească. Această metodă este mult mai rapidă și se folosește la concursurile de coborâre.

Ca schior câștiga încredere atunci când schiezi pe o pârtie mai abruptă, mai lungă și mai rapidă. În Europa, dificultatea pârtiilor este dată de culori, de la albastre, cele mai ușoare, urmate de roșii și negre, acestea din urmă fiind cele mai dificile. Totuși nu există o regulă peste tot, astfel încât fiecare stațiune poate să își determine singură modul de marcare a dificultății pârtiilor.

(adaptare după https://ro.wikipedia.org/wiki/Schi_alpin)

A.

1. Notează, din textul 1, două consecințe ale prăbușirii omului de zăpadă.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Copiii pe care îi urmăresc Atena și Tiberiu sunt:

- a) Maria și Tic;
- b) Ursu și Lucia;
- c) Victor și Ursu;
- d) Victor și Lucia.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Pentru a păstra secretul, copiii:

- a) au făcut un jurământ;
- b) au semnat un acord;
- c) s-au salutat cordial;
- d) și-au făcut cu ochiul.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Atena și Tiberiu se lipesc unul de celălalt, deoarece:

- a) le este frică;
- b) le este frig;
- c) spațiul de pândă este mic;
- d) sunt prea mulți copii în ascunzătoare.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Enunț	Corect	Incorect
a) Băiatul din spatele băncii se lansează pe pârtie.		
b) Pe pârtia de schi, Atena și Tiberiu își asumă rolul de turiști.		
c) Mogâldeța albastră intră în furnicar.		
d) Atena și Tiberiu urmăresc zgribuliți doi copii.		
e) Principala preocupare tehnică a schiorilor începători este cum să își mărească viteza de coborâre.		
f) În Japonia nu se găsesc pârtii de schi.		

6. Menționează, în 2–3 enunțuri, tiparul textual în care se încadrează fragmentul de mai jos, precizând două trăsături ale acestuia: **6 puncte**

„— Extraordinar! se minună Atena. Tu nu crezi, ca și mine, că fugarul ăsta e... el? Fratele Mariei, Tic...

— Precis! sări Tiberiu, poate pentru a-i face plăcere fetei. Pun mâna-n foc că e Tic... Dar dacă e el aici, atunci sunt și ceilalți ciresari! Și noi care am luat totul drept o farsă!”

7. Prezintă, în 30–70 de cuvinte, o temă comună celor două texte date, valorificând câte un element de conținut. **6 puncte**

8. Explică, în 50–100 de cuvinte, modul în care copiii plănuiesc să comunice, în caz că ar fi nevoiți să se despartă. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din *Cireșarii*, de Constantin Chiriță, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50–100 de cuvinte, o valoare culturală/morală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Numărul de silabe din cuvintele „melancolici” și „poziție” este:

- a) 4 și 3;
- b) 5 și 3;
- c) 4 și 4;
- d) 5 și 4.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Conțin vocale în hiat toate cuvintele din seria:

- a) misterioasă, schior, laude, două;
- b) pârtiilor, pecetlui, foile, fiori;
- c) cristiană, stațiunile, viu, reducea;
- d) schiurile, trebuie, iarnă, respirația.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Adjectivul „celor mai înalte” este utilizat la gradul de comparație:

- a) pozitiv;
- b) comparativ de inferioritate;
- c) comparativ de superioritate;
- d) superlativ relativ de superioritate.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Propoziția principală din fraza: „Și pe măsură ce schiorii detectivi se apropiau, gigantul își reducea proporțiile înfiorătoare, transformându-se într-un tânăr înalt și solid, așa cum mai erau și alții în furnicar.” este:

- a) „Și pe măsură ce schiorii detectivi se apropiau”;

- b) „gigantul își reducea proporțiile înfiorătoare”;
 c) „mai erau și alții în furnicar”;
 d) „Și [...] gigantul își reducea proporțiile înfiorătoare, transformându-se într-un tânăr înalt și solid, așa”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Transformă construcția cu pronume reflexiv din enunțul „Această metodă este mult mai rapidă și se folosește la concursurile de coborâre.” într-o construcție pasivă cu verbul „a fi”.

6 puncte

6. Formulează un enunț asertiv în care să integrezi o completivă directă.

6 puncte

7. Scrie opinia ta despre prietenie sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții principale, aflate în raport de coordonare adversativă.

6 puncte

8. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând comentariul unui turist pasionat de peisajele montane, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze.

6 puncte

„Este impresionantă frumusețea acestui peisaj, care te _____ (*a cuceri*, indicativ, timp viitor) prin liniștea locurilor. Toțiși, _____ (*a face*, imperativ, formă negativă) greșeala să te aventurezi singur pe părții abrupte!”

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Imaginează-ți o întâmplare petrecută într-o stațiune montană. Redactează un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă prezentarea unei emoții/a unui sentiment din timpul acesteia, o secvență dialogată și una descriptivă.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUGESTII DE REZOLVARE

- Testul 1
- Testul 2
- Testul 3
- Testul 5
- Testul 9
- Testul 12
- Testul 14
- Testul 22
- Testul 25
- Testul 28

Testul 1

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.
- În cazul itemilor obiectivi, alegerea de către elev a două variante de răspuns duce la anulara rezolvării exercițiului respectiv.

SUBIECTUL I

70 DE PUNCTE

A.

1. câte 1 punct pentru notarea a două consecințe ale prăbușirii omului de zăpadă (de exemplu: cei doi copii sunt acoperiți de zăpadă, se apropie până la atingerea frunților.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/incorectitudinii fiecăruia dintre enunțuri **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunț	Corect	Inc corect
a) Băiatul din spatele băncii se lansează pe pârtie.	X	
b) Pe pârtia de schi, Atena și Tiberiu își asumă rolul de turiști.		X
c) Mogâldeața albastră intră în furnicar.	X	
d) Atena și Tiberiu urmăresc zgribuliți doi copii.	X	
e) Principala preocupare tehnică a schiorilor începători este cum să își mărească viteza de coborâre.		X
f) În Japonia nu se găsesc pârtii de schi.		X

6. – menționarea tiparului textual în care se încadrează fragmentul dat (de exemplu: *dialogat*) și precizarea a două trăsături (de exemplu: *vorbirea directă, schimbul de replici între personaje, utilizarea dialogului* etc.)

6 puncte

– menționarea tiparului textual – 2 puncte

– precizarea a două trăsături – 2 x 1 punct = 2 puncte

- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct

7. – prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: menționarea sportului de iarnă etc.)

6 puncte

- precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte
- câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun din fiecare text (prezentare adecvată prin valorificarea unei secvențe relevante din fiecare text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

– respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: *Textele se aseamănă prin menționarea unui sport de iarnă. Primul fragment surprinde aventura a doi copii pe pârtia de schi, care trăiesc emoția apropierii, dar și bucuria sportului: „Amândoi se grăbeau să-și potrivească schiurile.” Cel de-al doilea text prezintă într-o manieră succintă istoria schiului și tehnici utilizate de pasionații de schi, un sport „popular oriunde ninge sau există zăpadă”.*

8. – motivarea răspunsului la întrebarea dată

6 puncte

- menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
- motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată – 1 punct; încercare de motivare – 0 puncte) – 1 punct
- valorificarea textului indicat (valorificare adecvată și nuanțată – 2 puncte; citarea sau parafrizarea unei secvențe – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – 2 puncte
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: *În caz că ar fi nevoiți să se despartă, copiii stabilesc să se aștepte în holișorul cu flori și draperii verzi de la etajul trei. Dacă unul dintre ei este nevoit să își continue urmărirea, acesta va trebui să lase un bilețel cu detaliile locului de întâlnire între cele două foi gemene ale cactusului de lângă fereastră.*

9. – asocierea fragmentului din *Cireșarii*, de Constantin Chiriță, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori morale comune (de exemplu: prietenia, sentimentul libertății etc.)

6 puncte

- identificarea unei valori în textul dat (cu sau fără precizarea felului acesteia) – 1 punct

- precizarea unui alt text literar asociat textului indicat, menționând titlul și autorul – 1 punct
- câte 1 punct pentru prezentarea valorii identificate, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: *Fragmentul extras din opera Cireșarii, de Constantin Chiriță, poate fi asociat, din perspectiva mesajului transmis, cu romanul lui Mihail Sebastian, Accidentul. Ambele texte surprind momentele de fericire pe care le trăiesc protagoniștii caracterizați de spiritul de aventură. Personajele lui Constantin Chiriță sunt niște copii atrași de fascinația jocului, care trăiesc primii fiori ai iubirii, iar eroii din Accidentul încearcă să se elibereze de rutina vieții.*

B.

1. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
5. – transformarea enunțului, astfel încât să existe o construcție pasivă cu verbul „a fi” – 4 puncte
  - respectarea modului și a timpului – 2 puncte
6. alcătuirea unui enunț asertiv în care să fie integrată o completivă directă (de exemplu: *Citesc plin de entuziasm ce mi-ai recomandat.*) **6 puncte**
  - alcătuirea unui enunț asertiv – 2 puncte
  - integrarea unei subordonate – 1 punct
  - respectarea tipului de subordonată indicată – 2 puncte
  - corectitudinea logică și gramaticală a enunțului – 1 punct
7. – scrierea unei opinii despre prietenie sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții principale, aflate în raport de coordonare adversativă. (de exemplu: *O prietenie se construiește în timp, dar se probează în momente dificile.*) **6 puncte**
  - scrierea unei opinii despre prietenie – 2 puncte
  - alcătuirea enunțului sub formă de frază – 1 punct
  - respectarea tipului de coordonare adversativă – 2 puncte
  - corectitudinea logică și gramaticală a enunțului – 1 punct
8. câte 3 puncte pentru completarea spațiilor libere din textul dat cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*va cuceri, nu face*) **2 x 3 puncte = 6 puncte**

Conținutul compunerii – 12 puncte

- adecvarea conținutului la cerință, prin prezentarea unei întâmplări petrecute într-o stațiune montană: în totalitate – 2 puncte; parțial, cu divagații – 1 punct **2 puncte**
- structura textului narativ **2 puncte**
- utilizarea indicilor de timp și de spațiu **2 puncte**
- prezentarea unei emoții/a unui sentiment, asociat(ă) exemplului ales: nuanțată – 2 puncte; schematică – 1 punct **2 puncte**
- câte 2 puncte pentru redactarea fiecăreia dintre secvențele solicitate (descriptivă și dialogată) cu respectarea tiparului textual: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 x 2 puncte = 4 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor **1 punct**
- coerența textului **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți **1 punct**
- corectitudinea gramaticală **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- lizibilitate **1 punct**

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Exemplu de răspuns: *Primele raze de soare cuceresc crestele albe ale Ceahlăului. Răcoarea nopții parcă a imortalizat splendoarea locului, făcându-l să pară desprins din pagini de poveste.*

— Ar trebui totuși să ne pregătim pentru o minunată zi de drumeții, îmi spuse prietenul meu, smulgându-mă dintr-o stare neobișnuită de contemplație!

— Îndată îmi pregătesc rucsacul!

În scurt timp eram gata de drum. Cum prea des mă opream să mă bucur de verdeața locului, iată-mă ajuns ultimul în coloana trupei noastre! Urcam din ce în ce mai greu până ce m-am trezit singur după o cotitură a drumului, într-o liniște deplină. Credeam că m-am îndepărtat mult de colegii mei, când îi zăresc ascunși care pe unde putea ... Voiau să mă scoată din starea de visare, înainte de a mă rătăci cu adevărat!